ÚJ ORSZÁG SZÜLETETT

Március 25.

Először jelent meg szabadon a Szabad Nép, a Magyar Kommunista Párt Központi Bizottságának lapja.

A moszkvai rádió riportot közölt a nemrég felszabadult Budapest életéről. A riport a többi között elmondta, hogy a magyar fővárosban a villamos egyes vonalakon már közlekedik, s hírül adta, hogy a szovjet csapatok egy hidat már helyreállítottak, s Buda és Pest között a hídon megindult a közlekedés.

A háború vége még messze volt, sőt az ország felszabadítása sem fejeződött be, de a szovjet kormány illetékes szervei már bejelentették, hogy a magyar hadifoglyok első csoportját hazaindítják a Szovjetunióból. A bejelentés szerint 50 ezer hadifogoly tér haza, amelyből az első tízezer ekkor már útban volt, s néhány nap múlva meg is érkezett a magyar határra.

A földreform ellenségei a földosztási rendelet kihirdetése után még élénkebben tevékenykedtek a falvakban, hogy késleltessék és zavarják a munkát. Erőt kaptak abból, hogy a földosztásnak a kormányban is volt ellensége. Teleki Géza gróf, vallás- és közoktatásügyi miniszter, aki nem is vett részt a minisztertanács nevezetes ülésén, a jegyzőkönyvre írta rá a maga megjegyzését: »a rendeletet rossznak és keresztülvitelét törvényellenesnek tartom«. Ezekkel az erőkkel szemben mindenütt a kommunista párt magyarázta a falvakban a földreform szükségességét és a végrehajtás módozatait. A kommunista párt fölhívta a parasztok és a földigénylő bizottságok figyelmét, hogy törjék le az ellenállást, számoljanak le a szabotálókkal, mozgósítsák a földműves népet a földesúri reakció szétzúzására.

Megkezdődött a közegészségügyi és járványügyi állomások laboratóriumi főorvosainak országos konferenciája Szegeden

Az Egészségügyi Minisztérium rendezésében, az Országos Közegészségügyi Intézet irányításával tegnap a közegészségügyi és járványügyi állomások laboratóriumi főorvosainak országos konferenciája kezdődött Szegeden. Ezeket a konferenciákat eddig Budapesten tartották meg,

első esetben történt, hogy vidéken rendezték meg.

Szegedre elsősorban jelentős élelmiszeripara miatt esett a választás. A konferencia 45 résztvevője, a szalámigyárat és a paprikafeldolgozó vállalatot is meglátogatja, hogy összehasonlítást tudjon tenni az elméleti és a gyakorlati munka között. Ez alkalommal tapasztalatot gyűjtenek, hogy milyen feladatok megoldását várja az élet a tudománytól.

Az értekezleten részt vesz dr. Bakács Tibor, az Országos Közegészségügyi Intézet főigazgatója, az Országos Élelmezéstudományi Intézet, az Országos Munkaegészségügyi Intézet és az Országos Közegészségügyi Intézet különböző osztályainak vezetői, akik tudományos előadásban számolnak be munkájukról.

Az előadások a legújabb tudományos felfedezések átültetését a gyakorlatba segítik elő.

Tegnap délelőtt dr. Bakács Tibor megnyitója után dr. Lányi Imre, az Országos Közegészségügyi Intézet bakteorológiai osztályvezetője ismertette az új, gyors eljárást a laboratóriumi bakteorológiai diagnosztika terén.

Az ismertetett módszer világviszonylatban is figyelemre méltó

és azt kedvező fogadtatásban is részesítették szakkörökben.

Délután dr. Habán György, a Közegészségügyi és Járványügyi Állomások laboratóriumainak 1959-es évi munkáját értékelte. Ugyancsak tegnap délután került sor dr. Serény Béla, az OKI bakteorológiai osztálya dizentéria-laboratóriumi dolgozójának előadására. A disentéria (vérhas) laboratóriumi diagnosztika terén elért legújabb eredményeit ismertette.

Nagy érdeklődésre tart számot a konferencia mai napján dr. Kubinyi László előadása a vízjárványokról. Dr. Milch Hedda új eljárást ismertet a baktériumok azonosításával kapcsolatban. Ezenkívül több tudományos előadásra kerül sor. Az előadások után több esetben előreláthatólag heves vita alakul ki. A laboratóriumi főorvosi konferencia színvonala magas és a közegészségügyi és járványügyi állomások legközelebbi feladatait határozza meg.

Ünnepi műszak kezdődött a Fonalfeldolgozó Vállalatnál

A folyamatos évi munkaversenyben szép eredményeket értek el a Szegedi Fonalfeldolgozó Vállalat dolgozói. Meg is kapták munkájuk jutalmát: a napokban minden dolgozó egy havi nyereségrészedést vett fel: összesen 263 000 forintot fizetett ki a vállalat. Most április 4-re készülődnek: csütörtökön ünnepi műszak kezdődött, amely a felszabadulási évfordulóig tart. Erre külön egyéni és csoportfelajánlásokat tettek az üzem munkásai. Többek között a kötöde konfekcióbrigádja vállalta, hogy — pótolva januári lemaradásukat — egy nappal előbb befejezik első negyedévi tervüket.

Uj kulturális helyiséget kaptak a Szegedi Fürdő és Hőforrás Vállalat dolgozói

Szakszervezeti gyűlés keretében ünnepélyesen adta át a jól felszerelt új kulturális termet Komócsin Antal igazgató a vállalat dolgozóinak, akik nagy örömmel fogadták a kényelmes, modern berendezésű helyiséget, ahol ezentúl rádióhallgatással, olvasással hasznosan eltölthetik szabadidejüket.

Miért vonták meg Szegeden a gázpalackok szállítási engedélyét?

Egy olyan intézkedés, mely ezer nyolcszáz családnak árt

Szegeden a felszabadulás óta évről évre ugrásszerűen emelkedett a gázfogyasztók száma. Érthető is ez, hiszen aki egyszer kipróbálta menynyivel könnyebb, tisztább, gyorsabb a főzés gázon, az többet rá sem néz a fa- és széntüzelésű régimódi tűzhelyekre. Ezért aztán ahová nem ért még el a gázvezeték, ott úgy segítenek magukon a szegedi háziasszonyok, hogy palackos gázt igényeltek. Kaptak is a Gáz- és Szénsavértékesítő Vállalat jóvoltából. Igy jelenleg Szegeden mintegy 1800 háztartásban főznek palackos gázzal. Nagyszerű dolog ez és a tartályokkal nem is volt probléma, még a szállításnál sem. Hiszen annyiból állt az egész, hogy a kötleveles palacktulajdonosok

telefonon beszóltak

a vállalat vágóhíd mögötti töltőtelepére, ahol feljegyezték a rendelést és hamarosan küldték a tele gázpalackot. Visszafelé elvitték az üres palackot 7 forint térítési díj ellenében. A palackos gázt használók nagy megelégedésére így volt ez egészen 1960. március 23-ig.

Március 23-tól kezdve azonban hiába jelentik a palacktulajdonosok: elfogyott a gázuk, új palackot kérnek. A rendelésfelvétel helyett azt mondják nekik: hozzák ki az üres palackot, s ha ezt leadták, máris vihetik haza a tele palackot mégpedig reggel 7 órától délután 2 óráig. Mint derült égből a villámcsapás, úgy érte ez az értesítés a palackos gázt használókat. Ez az »újítás« számukra kellemetlen azért is, mert a töltőtelep kint van, ahogy a fogyasztók mondják, az isten háta mögött.

Villamoson, autóbuszon nem szállíthatnak

gázpalackot. Ahol a férj is, a feleség is dolgozik, nem nagyon tudnak a megjelölt időpontban eljutni a töltőtelepre. Pedig ha jól tudjuk, a palackokat pont olyan családok kapták, ahol mindkét fél dolgozik és gyermekek vannak. Ezeknek tehát a mostani gyakorlat szerint ki kell menniök először megegyezni egy magánfuvarossal, hogy az eljöjjön a lakásukra az üres gázpalackért. A fuvaros azután az üres palackokat beviszi a töltőtelepre és utána újra kiszállítja a lakásra a tele gázpalackot. Ez a mód természetesen igen költséges és kényelmetlen. Nem beszélve arról, hogy azokban a családokban például, ahol kisgyerek van, nincs hol főzzenek addig, amíg a palackok úton vannak. Megkérdeztük a telep vezetőjét, miért hozták ezt a helytelen intézkedést?

— A Gáz- és Szénsavértékesítő telep igazgatósága Budapesten van. Budapestről 2 év óta kapjuk a sürgetést, hogy szüntessük meg a palackszállítások engedélyezését. Ameddig lehetett,

próbáltuk elhalasztani,

hiszen mi is tudjuk, hogy ezzel az intézkedéssel a gyakorlatban ártunk 1800 gázpalack-használónak. Az igazgatóság azonban azzal érvelt, hogy szükséges ez az intézkedés, mert éveken keresztül a megrendelések felvételével és a szállítások szervezésével a telep egyik dolgozójának fél napja pazarlódott el. A palackokat viszont eddig is magánfuvarosok szállították, s így a vállalatnak ebből semmi haszna nem származott.

Igaz, hogy a Gáz- és Szénsavértékesítő Vállalatnak nem származott eddig haszna a gázpalackok szállításából. De az is igaz, hogy ez az intézkedés most nagyon sok dolgozó embernek okoz komoly gondot és dupla költséget. Nem lehetne-e egyszerűbben megoldani a dolgot? Inkább fizettek volna az eddigi 7 forint helyett 8 forintot a gázpalack-használók a szállításért. Ebből a többletből azt hisszük, ki lett volna egy ember félnapi munkabére.

Horuczi Lászlóné

Több járási műemléket védetté nyilvánított az Országos Műemlékvédelmi Felügyelőség

A szegedi járási népfrontbizottság kebelében működő műemlékvédelmi bizottság felterjesztésére több községi műemléket védetté nyilvánítottak. Az Országos Műemlékvédelmi Felügyelőség a napokban közölte, hogy a sövényházi Árpád-liget — az emlékművel és a környező 30 kataszteri hold területtel —, valamint a pusztaszeri Árpád-emlékmű és 6 holdnyi területe védett terület. Ugyanakkor a kiskundorozsmai szélmalmot is műemlékké nyilvánította. Ez utóbbi helyen a Kiskundorozsma és Vidéke Körzeti Földművesszövetkezet a Szegedi Idegenforgalmi Hivatallal egyetértésben reprezentatív, egykorú stílusban berendezett csárda létesítését tervezi.

Az Országos Műemlékvédelmi Felügyelőség a fentieken kívül még több felterjesztést is mérlegel, illetve történelmi és művészeti szempontból felülvizsgál. Tárgyalások folynak még a szőregi kolostor romjainak, az algyői XV. századból való templomtoronynak és a később hozzáépült templomnak, a klasszicista stílusban épült kisteleki, s a többször átépített, de eredetileg XIII. századbeli tápéi templomnak, s még több más műemléknek védetté nyilvánításáról is. Értesítette még az országos felügyelőség a járási műemlékvédelmi bizottságot arról is, hogy hamarosan rendelkezésre bocsátja azokat a dokumentációs anyagokat, melyekből kitűnik: a szegedi járás területén hol tartottak még nyilván műemlékeket. Ezeket, vagy ezeknek maradványait — amennyiben a háborús események folytán megkárosodtak, vagy elpusztultak — a járási műemlékvédelmi bizottság folyamatosan felkutatja.

1 400 000 ponty hagyja el téli szállását a Fehértói Halgazdaságban

Ötszázholdas új tavat helyeznek üzembe

A Fehértói Halgazdaságban megkezdődött a sajátos tavaszi munka: lehalásszák a teleltető medencéket és a »zsákmányt« kihelyezik a téli hónapokban rendelkezésre bocsátott, kitisztított száz—kétszáz holdas nagy tavakba. Ennek során, kerek számban, 1 millió 400 ezer ponty hagyja el téli szállását. A tíztől hatvan dekás halak összsúlya megközelíti a háromezer mázsát és az őszi lehalászáskor — terv szerint — meghaladja majd a tizenegyezer mázsát. A kihelyezés előtt gondosan átválogatják a halakat, ügyelve arra, hogy csak egészséges állomány kerüljön továbbtenyésztésre. Amint a szakemberek megállapították, az idei áttelelés nagyon jónak mondható. Ezért most csak kisebb mennyiségben — inkább kísérleti célból — végeztek klorocidos oltásokat. A kihelyezéssel egyidőben megkezdték a műtrágyaszórást. A természetes táplálék szaporítására holdanként egy mázsa szuperfoszfátot öntenek a vízbe. Ezenkívül egyes kisebb tavakban nagy adag szuperfoszfátot helyeznek el, hogy megállapítsák, milyen mérvű műtrágyázás a leggazdaságosabb.

A gazdaság — amelynek termékeit országszerte, sőt Ausztriában, Németországban, Csehszlovákiában is előszeretettel keresik — tovább növekszik. Sándorfalva határában — mint annak idején erről már beszámoltunk — ezerholdas tóláncolat épül. Ebből már most tavasszal két — együttvéve ötszáz holdas — tavat üzembe helyeznek. Április derekán a Tisza vizével töltik fel és mindjárt be is telepítik. Az új tavakat mezőgazdasági művelésre nem alkalmas, szikes területen létesítették.

(T. B.)

NAPIRENDEN:

Legyen büntetendő cselekmény az asszonyverés!

A NAPOKBAN hangzott el a rádió Lányok — asszonyok rovatában egy indítvány, hogy legyen büntetendő cselekmény, ha a férj megveri a feleségét. Annyira magától értetődő és humánus a javaslat, hogy az ember megütközve kérdezi önmagától: hát eddig nem védte a törvény ilyen értelemben az asszonyokat? Nálunk, Szegeden is hallani még napjainkban is panaszokat. Olykor sírva jönnek be szerkesztőségünkbe fiatal, de a házimunkában és a gyermeknevelésben elnyűtt anyák, hogy részeges férjükkel szemben védelmet keressenek. Ezek az asszonyok rendszerint elmondják, hogy férjük — miután elissza a háznál található szerény pénzösszeget — italos állapotban vánszorog haza a kocsmából és mintha nem is ember volna, kékre-zöldre veri azt az embert, akit élettársul választott. Nem egy esetben már a szomszédok kénytelenek az asszony segítségére sietni, mert nem bírják hallgatni annak sírását és az apró gyermekek jajveszékelését.

Néhányan elmondják, hogy a rendőrnek meg van kötve a keze, mert csak akkor avatkozhat be, ha a szerencsétlen asszony életveszélybe kerül. Különben »családi ügyként« kell tudomásul venniök a dolgot. Ilyenformán a nő teljesen ki van szolgáltatva lezüllött férje kénye-kedvének, s ha nem elég erős ahhoz, hogy kiszakítsa magát elviselhetetlen helyzetéből, vagy a sok pici gyermek miatt lehetetlen elköltöznie máshová, akkor kénytelen eltűrni minden durva ütleget és bántalmat.

TÖKÉLETESEN igaz, hogy a családban egy élet során lehetnek összezördülések, vitatkozások, sőt veszekedések is, amelybe senkinek sincs joga beleártani magát. Amikor azonban a férj tettleg is bántalmazza feleségét, gyermekei anyját, azt az embert, aki őt is tisztán tartja — ez emberi morális mértékkel mérve még akkor is bűn, ha pillanatnyilag a BTK nem is minősíti annak. A férfinak még a házasságon belül sem rabszolgája a nő, akit következmények nélkül megalázhat emberi méltóságában. Ha komolyan vesszük a nőknek az alkotmányban lefektetett egyenlő jogait, akkor nem szabad megengedni bántalmazásukat. Nem szabad megengedni még akkor sem, ha egyes »asszonyverő hősök« reklámálnak, lármát csapnak úgynevezett jogaik megsértése miatt, hiszen olyan embereknek nincs joguk jogról prédikálni, akik feleségüknek a legelemibb tiszteletet sem adják meg. Egyetértünk a javaslattal, hogy ahol a társadalmi nevelés nem használ, ott a gyermekek egész emberré való nevelkedése érdekében is avatkozzék be a dologba a bíróság.

N. I.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett fiunk,

VOLFRAND PÁL

f. hó 21-én tragikus körülmények között meghalt. Temetése f. hó 25-én du. 2 órakor lesz a rókusi temetőben.

Gyászoló szülei és testvérei

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett férj, édesapa,

SZABÓ MIHÁLY

f. hó 21-én tragikus körülmények között meghalt. Temetése f. hó 25-én du. 2 órakor lesz a rókusi temetőben.

Gyászoló felesége, gyermekei és szülei

Tollheggyel

Buzdítás — restségre?

A napokban meglepő rendelkezés született a postánál: fölhívták a kézbesítők figyelmét, hogy az üdvözlő táviratokat nem sürgős aznap, érkezése napján kivinni a címzetthez, ráér másnap is, a közönséges levelekkel egyidőben.

Ez aztán újítás! Biztosan föl is vette érte a kiagyalója az újítási jutalmat. Mert kétségtelenül nagy takarékosság ez a posta számára: távirat helyett csak közönséges küldeményt kell kézbesíteni, nem kell külön táviratkézbesítőt igénybe venni, elmegy a távirat a többi levéllel. Az is bizonyos, hogy a kézbesítők is örömmel veszik a buzdítást, hiszen ezután ráérnek az ilyesmivel.

Kérdés azonban, mit szól ehhez a közönség, akinek szolgálatára — mégiscsak, no! — a posta voltaképpen van. Nem érzi-e magát joggal becsapottnak az, aki drága pénzen fölad ismerősének, barátjának, szerettének egy szép, díszes üdvözlő táviratot, abban a hiszemben, hogy ezt a pénzéért elvárt különleges aktusként, külön kézbesítő viszi még aznap az ünnepelthez, s kiderül, hogy e helyett nyugodtan küldhetett volna 20 filléres bélyeggel üdvözlőlapot is, mert a papiroson kívül miben sem különbözik ettől a három—négyforintos távirata? S lehet-e a jövőben »időzíteni« az üdvözlő táviratokat, kiszámítani, hogy az ünnepi évforduló előestéjére, vagy napjára érkezzék meg a címzetthez? Semmit sem lehet tudni. Sőt. E sorok írójával a közelmúltban is megesett, hogy egy közönséges — tehát nem üdvözlő — táviratot, melyet szombat reggel 8-kor adott föl, hétfőn kézbesítették ki a fővárosban, noha fontos lett volna, hogy a címzett intézmény még szombati munkaidő végéig megkapja, s végtére ez nem is lett volna lehetetlen, hiszen öt óra hossza alatt igazán fölérhetett volna a távirat. Ha most a posta még külön is lanyhaságra biztatja a kézbesítőket, megérjük, hogy az üdvözlő táviratok két—háromnapos késéssel jutnak el rendeltetési helyükre. Alig hiszem, hogy ez a rendelkezés a dolgozók érdekében lett volna kívánatos!

H. J.